

ASTROLOGIA, ASTROLOGUS.

Astrologia quotuplex sit, quid, & circa quæ occupata? ac inter artes liberales reponitur. Vide *verb.* Astrologia, Astrologus n. 1. ad 5.

Astrologia naturalis non est prohibita, magna ex parte incerta, & parum utilis, excepta ea parte, quæ sumitur ex ortu, occasu, aspectu, & colore Solis, ac Lunæ; *ib. n. 6. 7.*

Joannes Picus iurejurando affirmat ex 130. prædictionibus nobilissimi cujusdam Mathematici de mutatione cæli, & aeris, se adhibita accurata observatione tantum 7. veras deprehendisse; *ib. n. 8.*

Et similes prædictiones tanto magis erunt incertæ, si de temperamento, inclinationibus, propensionibus, ac moribus hominum fiant ex astris, & hora nativitatis eorum; *ib. n. 9.*

Amentia dicitur, ex aspectu syderum, qui tempore nativitatis viget, velle de temperamento, vel inclinationibus prolixè judicare; licet tamen hoc iudicium, si ulterius non procedat, permittatur; *ib. n. 10.*

Astrologia Judiciaria prædicens eventus pendentes ex liberâ hominum voluntate, aut casus fortuitos, est superstitiosa, & omni jure prohibita, ac proinde usus illius est peccatum mortale; *ib. n. 11. ad 15.*

Astrologiam judiciariam damnant, ac lethalis culpæ obnoxii faciunt Doctores communiter; *ib. n. 16.*

Uentes hac divinatione subjuncti se disciplinæ diaboli, ex cujus traditione per homines curiosos ab ipso deceptos regulæ hujus artis processerunt; *ibid. num. 17.*

Notabile dictum Pauli Rubei de hac Astrologia, ac laudabile ejusdem monitum ad similes Astrologos, quorum pauca vera; *ib. n. 18. 19. 20.*

De variis hujus damnatæ artis cultorum nominibus, necnon proprie loquendo qui sint, indicatur; *ibid. num. 21. 22.*

Tales Astrologi Judiciarii prædicentes absolute aliquid in particulari, quamvis non certo, sed tantum probabiliter eventura prænuent, peccant mortaliter; *ib. n. 23.*

Si aliquando vera fuerint ab eis prænuentia, ideo est, vel quia casu ita accidit, vel quia intercedit pactum, & invocatio demonis suggerentis sibi nota ad homines decipiendos; *ib. n. 24.*

Si vero Astrologi solum in genere prænuent, ita ut probabilis ratio reddi possit ex ætate, dispositione corporis, temperamento, consuetudine vitæ, aut aeris affectione, quæ ex syderum concursu, vel astrorum aspectu proveniat, non sunt condemnandi; *ibid. n. 25.*

Inquirentes occulta furta, vel alia delicta ab Astrologis Judiciariis, sicuti & per quamvis divinationem, peccant mortaliter; *ibid. num. 26.*

Sic etiam peccant mortaliter consulentes Astrologos ad inventiendos thesauros occultos, & consulentes eos, qui affirmant se videre venas metallorum, & thesauros in terræ visceribus latentis, & recurrentes ad eos pro difficili curatione morborum; *ibid. n. 27.*

Contra Astrologos Judiciarios variæ sunt statuta pœnæ, & in primis eadem pœna, quæ est statuta contra necromanticos, & alios magos cum pœna excommunicationis ipso facto; *ibid. n. 28. 29. & verb. Superstitio à n. 40.*

Item pœnæ ultimæ supplicii, & confiscatione omnium bonorum, si presumant predicere, & sua falsa iudicia formare de statu reipublicæ christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sive de vita, aut morte Papæ, & eorum consanguineorum usque ad 3. gradum; *ib. num. 30.*

Easdem pœnas incurritur Astrologi, talia iudicia sive à se, sive ab aliis facti, scienter retinentes, vel dantes, seu ostendentes aliis, aut de his quovis modo tractantes; *ibid. num. 31.*

Si Ecclesiastici sint, tam Seculares, quam Regulares, incurritur ultra prædictas pœnas etiam priva-

tionem omnium beneficiorum, & officiorum, & perpetuam inhabilitatem, & praviæ degradatione tradendi sunt curiæ seculari pro condigna punitione; *ibid. n. 32.*

Sisint Episcopi, aut etiam majores Prelati, ipso facto privantur omnibus gradibus, dignitatibus, beneficiis, & incurritur ultra excommunicationem, sicut alii, privationem regiminis, & perpetuam inhabilitatem; *ibid. n. 33.*

Easdem pœnas incurritur etiam omnes ad id consulentes tales Astrologos, Ariolos, Mathematicos, Aruspices, Vaticinatores, & alios hujus generis, vel eorum prædictiones recipientes, retinentes, & adhibentes; *ibid. n. 34. 35.*

Hujusmodi Astrologi Judiciarii à quibus sint iudicandi, & condemnandi? & libros retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra Hæreticam pravitatem puniri possunt; *ibid. n. 36. 37.*

Quæ auctor dixit de Astrologia, de Judiciaria tantum sunt intelligenda; *ibid. in nov. add. num. 40. & 43.*

Quoniam tempore contra eam Profiteutes à Principibus magis sevitum fuerit; *ibid. in nov. add. n. 44.*

Quid Justinianus Imperator in Astrologiam judiciariam profiteutes senserit; *ibid. in nov. add. num. 5.*

Egyptianæ, vel Egyptiani, vulgo Zingari, vel Zingari, qui se jactant divinare bonam, vel malam fortunam, & in dies ab idiotis præsertim, & plebeis passim de sua sorte consuluntur, possunt ab Inquisitoribus puniri; *ibid. n. 38.*

Tam Egyptianæ, & Egyptiani id facientes, quam omnes alii ipsos, vel ipsas consulentes peccant mortaliter, si fiat cum firma fide, vel scandalo, venialiter autem si ob curiositatem, & risum; *ibid. n. 39. & 40.*

Affertur celebre dictum S. Augustini de Astrologis; *ibid. n. 41.*

ASTROLOGIA, seu ASTRONOMIA quid? Vide *verb.* Mundus n. 203.

ASTRUM.

Astrum quid sit? Vide *verb.* Mundus n. 172.

Astra alia sunt fixa, & alia Errantia: Fixa vocantur stelle, & Errantia appellantur Planete, & quare; *ib. n. 173. & 174.*

ASYLUM. Vide *verb.* Immunitas art. 3. per tot.

ATAVUS, ATAVIA. Vide *verb.* Affinitas art. 1. sub num. 15.

ATHEA Propositio quæ sit. Vide *verb.* Propositiones Damnatae n. 29.

ATTENTATA.

Vide *verb.* Appellatio art. 10. in nov. add. n. unico.

ATTENTATIO.

Attentio quid, ac quotuplex sit, & per quid differat ab intentione. Vide *verb.* Attentio n. 1. ad 4.

Attentio interna circa orationem est triplex, & assignatur. Vide *ibid. n. 1. ad 8.*

Qualibet ex his tribus attentionibus adhuc est triplex, & assignatur; *ib. n. 9. ad 12.*

Ad satisfaciendum præcepto de recitando divino officio, & de audienda vel celebranda missa, requiritur sub culpa mortali nedum attentio externa, sed etiam interna; *ib. n. 13. ad 23.*

Ad peccatum mortale incurrendum ob defectum debite attentionis interne, non est necesse ut mentis evagatio sit deliberata, directeque volita, sed sufficit si sit volita indirecte; *ib. n. 24.*

Si vero distractio non sit plene voluntaria, vel inadvertenter aliud cogitet, aut faciat, quousque advertat se distrahi, semper reputatur sufficienter attentus & per consequens satisfecit &c. *ib. n. 25.*

Clerici Beneficiati, qui cum voluntariis distractio-

nibus recitant divinum officium, licet mortaliter peccent, non tenentur tamen ad ullam fructuum restitutionem, dummodo integre, & cum intentione orandi, & Deum colendi recitent; *ibid. n. 26. ad 28.*

Contrarius tamen evincitur à Theologo Censore; *ib. in not. novis. ad n. 25.*

Ad satisfaciendum præcepto recitandi divinum officium, vel audiendi, seu celebrandi missam, sufficit attentio tacita, vel implicita; *ib. n. 29.*

Qui officium incipit recitare, vel missam audire cum intentione recitandi, vel audiendi debite, quoties dedit opera mentem non divertit, licet per totum officium, vel missam distractus, non peccat mortaliter, saltem si scrupulosus; *ib. n. 30. & 31.*

Qui accedit ad Ecclesiam de more ibi officium recitaturus &c. sufficienter habet attentionem, ac proinde satisfecit, quamvis postea recitet, audiat, vel celebret involuntarie distractus; *ib. n. 32.*

Dummodo quis adhibeat mediocrem diligentiam pro repellendis distractionibus sese vexantibus, & non supina, & crassa negligentia se evagari sinat, satisfecit præcepto cum sufficienti attentione, immo est absque culpa brevis evagatio mentis ad sublevamen; *ib. n. 34. & 35.*

Quandiu scrupulosus evidenter non constat quod mutaverit propositum recitandi attente, licet advertens, sciens, volens inhæserit cogitationibus plene alienis inter recitandum officium, vel audiendum Sacrum, credere potest se satisfecisse suæ obligationi; *ib. n. 35.*

ATTRITIO; Vide *verb.* Penitentia Sacramentum art. 2.

AVARITIA.

Avaritia quid sit, & in quibus consistat. Vide *verb.* Avaritia n. 1. & 2.

Avaritia in avaro potest considerari circa Deum, circa proximum, & circa se ipsum, idque totum plene reseratur; *ib. n. 3. ad 6.*

Avaritia semper est lethalis, ubi opponitur justitiæ in re gravi, & aliquoties est solum liberalitati, est peccatum ex genere suo veniale; *ib. n. 7. 8. & 9.*

Avaritia opponitur duplici virtuti, scilicet Justitiæ, & Liberalitati, & describitur Justitiæ, Liberalitatis, & Prodigalitatis; *ib. n. 10. ad 12.*

Prodigalitas licet ex genere suo sit tantum peccatum veniale, potest tamen ab extrinseco fieri mortale; *ib. n. 14.*

Avaritia septem habet filias, quæ enumerantur, & pro ea fugienda adducuntur varii Sacre Scripturæ textus, necnon notabile S. Hieronymi dictum de avaris; *ib. n. 15. 16. & 17.*

AUDITOR, AUDITORES.

Auditores ut sic sint, & qualiter causam definire queant; Vide *verb.* Auditor, Auditores, n. 1. & 2.

Auditorum genera licet sint multiplicia, hic tamen non nisi de Auditore Cameræ, & Auditoribus Rotæ; *ib. num. 3.*

Auditor Cameræ habet jurisdictionem ordinariam, quæ per obitum Papæ non expirat, estque Juxta ordinarius appellatum à sententiis per Ordinarios latis etiam extra Statum Ecclesiasticum; *ib. n. 4. & 5.*

Auditor Cameræ generalem habet facultatem procedendi contra Episcopos in quibuscumque causis etiam gravioribus, eosque puniendi absque speciali commissione, & signatura Papæ; dummodo tamen Monitoria contra Episcopos ad comparandum personaliter non nisi prævia commissione manu Papæ signata decernat; *ib. n. 6. ad 14.*

Auditor Cameræ de facto processit in variis causis contra Episcopos, ac Archiepiscopos, & ei non est necessaria specialis commissio in scriptis ad procedendum contra Episcopos nisi in casu transmissionis Monitorii ad personaliter comparandum; *ib. n. 17. & 18.*

Auditor Cameræ non potest cognoscere de causis Ecclesiasticorum in prima instantia, nec Monitoria decernere ad extrahendas partes à suis domiciliis; nec in Beneficialibus etiam quoad iudicium manutentionis inter Beneficiatos, nec absolere à Censuris ex causa violatæ immunitatis eccles. *ib. n. 19. ad 23.*

Notarius Auditoris Cameræ, qui absque facultate Sacre Congreg. per sua acta expedierat absolutio-nem cum reincidentia in causa violatæ immunitatis, suspenditur ab exercitio sui muneris arbitrio Eminenti. Præfetti; *ib. n. 25.*

Auditor Cameræ in causis pendentibus in suo tribunali debet supersedere, si partes recurrant ad Sacram Congr. Immunit. pro alicujus dubii declaratione, & illam exequi, immo debet etiam supersedere in cognitione causæ, donec ab Episcopo sit confectus processus, an confugitus gaudeat, nec ne; *ib. num. 26. & 27.*

Auditor Cameræ est legitimus Juxta obligationum Cameralium; unde potest judicare causas omnium Prælatorum, Cardinalium, Regum, & imperatorum in proventibus, & aliis Juribus ecclesiarum, pluribusque causis, quæ signantur; *ib. n. 28. ad 30.*

Est executor omnium literarum, ubi quidem nullus alius est deputatus, solus ac privative; ubi vero deputati sunt alii cumulative; *ib. n. 31.*

Remissorias, ac Compulsorias dat. monitoria ad partes decernit, censuras promulgat, ac solus cognoscit de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis, & vigore suarum facultatum est executor obligationum Cameralium private quoad omnes: non potest tamen avocare causas obligationis Cameralis introductas, sed solum motas in eadem Urbe; *ib. n. 33. & 34.*

Auditor Cameræ potest etiam in pluribus casibus procedere in causis Regularium, quæ enumerantur cum respective advertendis; *ib. n. 35. ad 45.*

Non potest autem Auditor Cameræ procedere, aut se ingerere in causis Regularium, in quibus agitur de disciplina & morum correctione, nec in prima instantia nec in gradu appellationis, ut neque Nuntii Apostolici; sed regulares remitti debent suis Superioribus; *ib. n. 46. ad 50.*

In casibus, in quibus Auditor Cameræ potest appellaciones recipere à sententiis, & gravaminibus Prælatorum Regularium, inhibitionis minime decernit, nec Præfatus Signaturæ Justitiæ dat commissiones, nisi prius citato Procuratore Ordinis; *ibid. num. 51.*

Facultates Auditoris Cameræ circa Commissiones Causarum Criminalium. Vide *ibid. in nov. add. Auditor. num. 91. & seq. Vide verb.* Executor in not. addit.

Auditores Rotæ 12. esse debent, ad istum numerum sic redacti à Sixto IV. & ex quibus Nationibus esse debeant; *ibid. num. 52. & 53.*

Inter Auditores Sacre Rotæ Rom. quidam asserit olim fuisse Neapolitanum; *ib. in nov. add. n. 1. & 2.*

Auditores Rotæ in eorum origine erant Capellani Summi Pontificis, crescentibus deinde causis decidendis, & majoribus pressi Summi Pontifices, unum tribunal ipsorum Capellanorum erexerunt pro decisione tallum causarum, & Sacri Palatii Auditores sunt appellati, & unde postea Auditores Rotæ nuncupati; *ibid. num. 54. 55. & 56.*

Horum Auditorum, seu Rotæ Romanæ decisiones sunt tantæ existimationis, quod prævalent communis opinionis, ac eorum jurisdictionis, auctoritas, officium, & obligatio late statuta est à pluribus Romanis Pontificibus, qui assignantur; *ibid. num. 57. & 58.*

Eorum Locumtenentes non possunt manifestare vota sua sub pœna excommunicationis late sententiæ, possunt vero significare difficultates, motiva, & rationes, ob quas dilata est resolutio in aliqua causa, recitito tamen nomine eorum, qui illas adducunt; *ibid. num. 59. & 60.*

Auditorum Rotæ adjutores, manuenses, & alii, qui sciunt tractatus, & causas, sub eadem censura tenentur celare, & nulli patefacere; *ibid. num. 62.*
Auditorum Rotæ accipientes aliquod munus à Notariis ratione officii incurrunt excommunicationem, & tenentur ad restitutionem in duplo erogandam pauperibus, imò nihil recipere possunt, neque per se, neque per alium à partibus litigantibus, exceptis quibusdam solitis pro festis natalitiis, & Augusti Kalendaris; *ibid. num. 62. 63. & 64.*
Auditorum Rotæ nequeunt votum proferre in causis propriis suorum consanguineorum usque ad secundum gradum consanguinitatis, dominorum, familiarium, & ecclesiarum sui beneficii, & tunc debent exire; imò dictæ causæ modo prohibentur exagitari in Rotâ; *ibid. num. 65. & 66.*
Auditorum Rotæ prohibentur dare consilium, sive publicum, sive privatum in causis pendentibus, sive introducendis in Rotâ, & si dederint, debent repelli à voto ferendo, ut etiam in causis, quas ut Advocati patrocinari sunt antequam Auditores eligerentur; *ibid. num. 67. & 68.*
Auditorum Rotæ permultis gaudent privilegiis, quorum varia recensentur, & loca, ubi alia spectari possunt, inveniuntur; *ibid. num. 69. ad 83.*
Auditorum Rotæ ubi olim congregarentur, & ubi congregentur nunc, qua hora, & pro quo tempore; *ibid. num. 84. & 85.*
Auditorum Rotæ missam semper audiunt collegialiter in Rotâ, antequam ad causarum discussionem procedant; *ibid. num. 86.*
Antequam novus Auditor in hanc congregationem, seu collegium admittatur, ultra publicum examen, debet etiam sustinere examen privatum coram Eminentissimo Vice-Cancellario; *ibid. num. 67.*
Rotæ jurisdictionis quoad singulos quando cesset, & quomodo regulari debeat circa personas, loca, festa, causas, & alia omnia; *ibid. num. 80. & 90.*
Auditoribus Rotæ conceditur delatio Rocchetti per Urbem, & habitum Consistorialium Advocatorum assumere non possunt sine licentia Collegii; *ibid. in nov. add. Auditor. num. 95. & seq.*
Ab Auditoribus Rotæ assumi consuevit Regens Cancellariæ; *ibid. in add. Auditor. num. 97.*
Quoniam in ordine Auditores Rotæ ministrant Summo Pontifici, & quodam illi, eorumdemque Decanus habeant officium circa Pallia; Vide *ibid. in add. Auditor. num. 98. & 99.*
Quenam causæ pertineant ad Rotæ Auditores, & quomodo, & quonam ordine cognoscendæ; Vide *ibid. in add. Auditor. num. 102. & seqq.*
Auditor Papæ executioni legum à Pontifice statutarum pro tribunali Viarum peculiariter invigilare jubetur; *ibid. in add. Auditor. num. 94.*
Auditor Papæ tamquam Secretarius Congregationis œconomicæ examinare, & approbare debet causas mittendi Comissiones Criminales ex Officio à Tribunalibus Card. Vicarii, & A. C. *ibid. in add. Auditor. num. 64.*
AUGURIUM quid sit. Vide *verb. Superstitio, num. 18.*
AUREA pro solvenda pensione quomodo intelligenda? Vide *verb. Pensio à num. 115. ad 118.*
AUREOLÆ Beatorum quid, & quod sint, & cur sic dicantur. Vide *verb. Dos, Dotare, art. 1. num. 5.*
AUREUS NUMERUS quid sit, & cur sic appellentur; Vide *verb. Kalendarium, num. 64. ad 66.*
AURORA unde dicta, qualiter pro diversitate mensium diverso tempore precedat Solem, & quomodo sumenda pro licita missarum celebratione? Vide *verb. Aurora, num. 1. 2. 3.*
AVIA, Avus, Avus paternus, & maternus qui? Vide *verb. Affinitas, art. 1. num. 15.*
AUSPICUM quid sit? Vide *verb. Super titulo, num. 20.*
AXIS MUNDI quid sit? Vide *verb. Mundus, num. 128.*

AZYMI PANES.

Azymos panes tradere christianis prohibitum est sub gravibus penis Hebræis, & eorum comestio ritu judaico prohibita est Christianis; Vide *verb. Hebræus, num. 19. 183. & 214. Vide *verb. Eucharistia in appendice, seu nov. art.**

B

BACCHANALIA.

Duo abusus præcipue ab ecclesia in bacchanalibus reprobantur, scilicet ea producere ultima nocte usque ad diem Cinerum, & incedere personatum diebus festis. Vide *Bacchanalia in add. Auditor. num. 1.*
Hujusmodi abusus à Benedicto XIV. prohibentur in ecclesiastica ditione; *ibid. à num. 2. ad num. 5.*
Monet laudatus Pontifex se cetera Bacchanalia laudamine probare, adducitque exempla Sanctorum Virorum, suorumque prædecessorum, opponitque bacchanalibus pravitibus specialia pietatis exercitia; *ibid. num. 6. ad 15.*

BACULUS.

Baculus est duplex, alius communis, alius Pastoralis, unum ex insignibus episcopalibus, & cur sit acutus in fine, rectus in medio, & retortus in summo; Vide *verb. Baculus, num. 1. & 3.*
Baculo communi possunt uti omnes, etiamsi aureus, vel argenteus sit, excepto Sacerdote, qui eo uti non potest in altari missam dicens, neque ad altare cum eo accedere; *ibid. à num. 3. & 4.*
Baculo pastoralis varia indita fuerunt nomina; *ibid. in nov. add. num. 14.*
Baculi pastoralis, & Regum sceptri origo; *ibid. in add. num. 15. & seq.*
Baculo pastoralis non possunt uti nisi Episcopi, & alii Privilegiati; *ibid. num. 5.*
Papa non utitur baculo pastoralis, nisi in diocesi Trevirensi, & affertur historia, quare ipse non utatur alibi, & cur ibi; *ibid. num. 6. ad 10.*
Qui utitur baculo pastoralis, potest uti & mitra; *ibid. num. 11. & verb. Resolutiones Sacr. Congreg. in Indice 1. Merati, num. 51.*
Baculo pastoralis non semper utitur Episcopus Suffraganeus; *ibid. num. 12. & dict. verb. Resolutiones in Decret. Pitonii, num. 92.*
Quare baculus pastoralis competat Abbatis; *ibid. in nov. add. num. 17. & seqq.*
Baculo, & mitra in processionibus extra suum monasterium non potest uti Abbas, nec ante se deferri facere facultatem habet; *ibid. num. 13. & verb. Abbas sub num. 31. & non sub num. 11. ut ex errore citatum est in corpore hujus tituli Baculus.*
Baculus pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi? Vide *verb. Episcop. art. 2. n. 52.*
An Episcopus celebrans extra propriam Diocesim uti possit baculo pastoralis; *ibid. in nov. add. num. 20. & seqq.*

BALBUTIENS.

Balbutiens, qui pre timore, vel balbutie non pronuntiat evangelium S. Joannis, quod legitur in fine missæ, sed ejus loco suo arbitrari aliquid recitat, suspendentibus est à celebratione, quousque illud rite pronuntiare assuescat; Vide *verb. Resolutiones Sacr. Congreg. num. 207.*

BALDACHINUM.

Baldachini usus est concessus nedom Episcopis, sed etiam pluribus Abbatibus, aliisque privilegiatis, tamen sine auro, & gemma, ac tribus tantum anni festivitibus; Vide *verb. Baldachinum, num. 1. 2. & verb. Resolutiones Sac. Cong. in Indice 1. Merati à num. 340. ad num. 383.*

Abbatibus, aliisque privilegiatis Episcopis inferiores nequeunt tenere baldachinum, & Sedem Abbaticalem fixam, & permanentem prope altare, ut sedes episcopalis retineri solet; *ibid. num. 3. & dict. verb. Resolutiones loc. cit. & in nov. add. num. 1.*
Baldachinum uti principaliter nequeunt Abbates in officio, & missis defunctorum, nec etiam cum solemnibus ritibus suis ecclesiis celebrant equales nobilium virorum, & principum; *ibid. n. 4. ad 5. & dict. verb. Resolutiones loc. cit.*
Regulares tenentur in propriis ecclesiis erigere baldachinum Episcopo volenti ibi Pontificales functiones exercere; Moniales tamen iis subjectæ non tenentur erigere baldachinum Episcopo clausuram visitare volenti; *ibid. n. 6. & 7.*
Baldachinum à propriis personis, quibus de jure, consuetudine, vel privilegio competit, non autem ab eorum substitutis defendendum est, ac ejusdem hæc defendenda, ut in caeremoniali Episcoporum, nec est parandum pro benedictione sponsi, & sponsæ; *ibid. num. 8. 9. & 10.*
Baldachinum non potest erigi à Vicario Episcopi, Episcopo absente, in ecclesiis monasteriorum Cassinensium inivit Monachis; *ibid. n. 11.*
Baldachinum in ecclesia loci Dominus, seu Marchio, Comes, vel Baro erigere non potest, & si erecta, omnino removenda sunt, ac contra renuentes possunt Episcopi procedere juris remediis usque ad censuras, ac pro iis, & similibus affertur decretum Generalis; *ibid. num. 12. ad 15. & verb. Ecclesiæ art. 5. num. 30.*
Delatores Baldachini in ingressu Episcopi debent incedere pedes, & capite detecto; Vide *verb. Resolutiones Sac. Congreg. in decretis Merati Indice primo num. 195.*
Sub Baldachino non debent deferri reliquæ Sanctorum in Processionibus; *ibid. n. 482.*
Imaginem Beatisimæ Virginis cum Baldachino, & intortibus in processione deferri non est prohibendum, & idem dicendum de Imaginibus, seu statuis Sanctorum; Vide *verb. Processiones n. 37. 38.*
Quale baldachinum competat Episcopo pontificali exercenti; *ibid. in nov. add. n. 20.*
Referendarii Utriusque Signaturæ in processionibus Pontificiis deferre debent baldachinum; *ibid. in add. Auditor. n. 16.*
Si Referendarii deficiant, quinam deferre debeant baldachinum; Vide *ibid. in add. Auditor. num. 17.*
Principi Supremo debitum est baldachinum in ecclesia, & ubi; *ibid. in nov. add. num. 21. & 22.*
Num etiam debitum sit baldachinum Principi, qui aliquam habet subjectionem, pollet vero principalioribus juribus Imperii; *ibid. in nov. add. n. 24.*

BANNITUS, BANNUM.

Bannitus unde dicitur, ejusque proscriptio quid sit, ac quotuplex Bannitorum genus; Vide *verb. Bannitus, Bannum n. 1. ad 4. & in nov. add. n. 58. & seqq.*
Banniti latine Sacri & Proscripti, sed improprie; *ibid. in nov. add. num. 59. & seqq.*
Banniti olim communi jure incogniti; *ibid. in nov. add. num. 66.*
Capitaliter banniti possunt licite etiam in foro conscientie occidi à quacunque etiam privata persona, quæ non sit ecclesiastica, quatuor intervenientibus conditionibus, quæ assignantur; *ib. n. 5. ad 10.*
Tallibus conditionibus intervenientibus, possunt banniti etiam proditorie per insidias, aut veneno occidi, imò inter se ipsos possunt eodem modo se ad invicem interficere; *ibid. n. 11. & 12.*
Laudatur à pluribus Doctores usus quorundam Principum, qui proponunt præmia bannitos occidendis; id tamen non nisi ob gravissimas causas concedendum, maxime ne in culpa mortali existentes, sicut plurimum accidit, occidantur; *ib. n. 13. & 14.*

Assignatur ratio, cur à Republica fiat potestas occidendi bannitos sine culpa, & cur peccet maritus occidendo adulteram, vel uxorem? *ibid. n. 15.*
Ecclesiastici licet occidendo bannitos essent immunes à pena temporali, graviter tamen peccarent; *ibid. num. 16.*
An qui occidit bannitum immunitis à pena esse debeat, si Bannum fuerit ipso jure nullum; *ibid. in nov. add. num. 67. & seqq.*
Bannitum juste damnatum ad mortem posse occidere aggressorem tenent aliqui; at reliqui communissime merito hoc negant; *ibid. num. 17. ad 20.*
Regulares prohibentur receptare, & retinere in Conventibus bannitos, fallitos, ære alieno gravatos; *ibid. num. 21.*
Banniti non possunt receptari, & retineri in Statu ecclesiæ, neque à Baronibus, neque ab aliis, sed fugari debent sub gravissimis penis; & eos non revelantes intra tres dies similes penas incurrunt; *ibid. num. 23. & 24.*
Bannitos receptans in Statu ecclesiæ, vel sacris cum eis treguam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ majestatis, uti etiam occultantes &c. vel impediens alios, ne &c. fiunt Rei læsæ majestatis, & privantur omni ecclesiastico beneficio, honore, & dignitate; *ibid. n. 25. & 26.*
Banniti in Statu ecclesiæ à solo Papa aggregari queunt, vel componi; *ibid. n. 27. & 28.*
Banniti, vel alii exules Urbis Romæ minantes partibus offensis, nisi pacem habeant cum eis, crimen læsæ majestatis incurrunt, uti etiam deferentes literas, vel ambasciatas de hac re ad partes offensas; *ibid. n. 29. & 30.*
Bannitus occidens alium hominem ad consequendam gratiam non potest aggregari, nisi se ipsum presenteret; *ibid. n. 31.*
Conceditur facultas Episcopo carcerandi in propriis carceribus bannitos abutentes ecclesiæ, ad quam confugerant, & Ordinaris extrahendi ab ea bannitos obidentes vias publicas, & itinera frequentata; *ibid. n. 32. & 33.*
Conceditur facultas ejcicendi à locis immunitibus infra triduum bannitos committentes ibi atrocis, & publica furta, & Episcopo consignandi bannitos captos in Feudo Mensæ Episcopalis, ac Eminentes, Urbis Vicario absolvendis sive per se, sive per alium, Cooperatores extractioni ab ecclesia aliquorum delinquentium, qui fuerunt jugulati; *ibid. num. 34. 35. & 36.*
Bannitus Capitalis ab aliis bannitis violenter extractus à scalis ecclesiæ gaudet immunitate; ut quoque violenter à laicis ab ecclesia extractus, & in carceres laicales conjectus, non obstante, quod post ejus fugam à carceribus, fuerit elapsis sex mensibus captus in loco non immuni; *ibid. n. 37. & 38.*
Contra Dominos Laicos, personas ecclesiasticas bannientes, relegantes &c. est indicta pena excommunicationis ipso facto, & eorum oppida, & communitates supponuntur Interdicto, & alia; ad sunt penæ per leges tum canonicas, tum imperiales; *ib. num. 30. ad 41.*
Bannum à Communitate publicatum, ne quis accedat ad molendum in molendino pertinente ad mensam Archiepiscopalem, est invalidum, ut etiam alia plura laicalia, quæ inferuntur, & omne id genus revocandum ea forma, qua publicatum; *ibid. à num. 45. ad 57.*
Bannitus propter homicidium præmeditatum, sive sit Clericus, sive laicus, non gaudet Immunitate ecclesiastica in foro Ecclesiæ, & Lucensi; *ibid. in nov. add. Auditor. n. 58. & 59.*

BAPTISMUS.

Quoad ejus institutionem, divisionem, & necessitatem.
Baptismus fuit à Christo institutus ante suam Passionem,

nem, & Mortem; Vide *verb.* Baptismus *art.* 2. n. 1. *ad 5.*

Baptismus est triplex, & assignatur, nec sequitur, quod tria sint Baptismi Sacramenta; ast solus Baptismus Fluminis est huiusmodi; *ibid.* n. 6. *ad 12.*

In defectu Atem Baptismi Fluminis sufficit ad salutem Baptismus Fluminis, vel Sanguinis, *ibid.* n. 13. *ad 15.*

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ad salutem necessariis necessitate mediis, Parvulis in re, Adultis vero in re, vel in voto, *ibid.* n. 16. 17. & 18.

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide *ibid.* n. 14.

Baptismus non esse validum, nisi simul Chrisma & Eucharistia conferatur, damnavit Bened. XII. *ibid.* in *add. auct.* n. 20.

BAPTISMUS quoad ejus materiam.

Materia Baptismi quod triplex, & quod tripliciter fiat ablutio: Vide *verb.* Baptismus *art.* 1. num. 1. 2. & 3.

Quenam sit materia Baptismi valida, quae invalida, & quae dubia? Vide *ibid.* n. 4. *ad 12.*

Peccat mortaliter qui in solemnibus Baptismo absque necessitate adhibet aquam aliam, quam benedictam in Sacro Fonte, non sic in privato, *ibid.* n. 13. & 14.

Peccat mortaliter, qui cum possit habere materiam validam, adhibet pro suo libito aliam, vel impuram, & turbidam absque gravi necessitate, *ibid.* n. 15. & 16.

Baptismus extra casum necessitatis conferri non debet aqua communi, vel ea, quae pro lustratione benedicitur; Vide *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* n. 48.

In necessitate, quando non potest haberi materia certo valida, non solum licite potest, sed etiam sub mortali tenetur quis adhibere aquam dubiam; & quando ablutio fieri non potest in capite, vel alia parte principali, in quacumque minima parte corporis est facienda, dumque dubitatur vel de materia, vel de parte, Baptismus conferendus est sub conditione, & assignatur praxis in his, ac similibus adhibenda, *ibid.* n. 17. *ad 21.*

BAPTISMUS quoad ejus formam.

Assignatur vera forma Baptismi pro Ecclesia Latina, & pro Graeca una cum motivo, & ratione diversitatis; Vide *verb.* Baptismus *art.* 3. n. 1. *ad 5.*

Ad essentiam formae Baptismi quatuor necessario requiruntur, & referuntur, *ibid.* n. 6. *ad 11.*

De aliis particulis in dicta forma Baptismi usitatis, scilicet *Ego, In, Amen*, varii varia sentiunt, & assignantur in specie variae formae validae, variae invalidae & variae dubiae, *ibid.* n. 16. *ad 51.*

BAPTISMUS quoad ejus Ministerium.

Baptismi Minister Ordinarius ex officio, & solemnibus cum solitis ecclesiae caeremoniis est Papa in toto Orbe, Episcopus in sua diocesi, & parochus in sua parochia, vel alius Sacerdos ab ipso delegatus; Vide *verb.* Baptismus *art.* 4. num. 1. & 2.

Diaconi, Subdiaconi, & alii Clerici inferiores non possunt ex vi sui muneris, & Ordinationis Baptismus solemniter cum solitis ecclesiae caeremoniis administrare; quod si audeant, irregularitatem incurrunt; possunt tamen ex commissione Episcopi in defectu Sacerdotum, *ibid.* n. 3. *ad 6.*

Diaconus factus Parochus potest solemniter baptizare, antequam sit Sacerdos secundum aliquos; at verius non potest secundum alios, *ibid.* n. 7. *ad 10.*

In casu necessitatis validus, & licitus Minister Baptismi est quilibet homo usum rationis habens cum debita intentione, *ibid.* n. 11. & *art.* 7. in *add. auct.* num. 82.

Baptismus à Bigamo administrari non debet etiam in necessitate casu, si alius adsit magis idoneus, *ibid.* in *add. auct.* n. 83.

Quinimo etiam extra casum necessitatis validus est Baptismus collatus ab Haeretico, & Pagano, *ibid.* n. 12. & 13.

Infideles ad fidem conversi in locis, ubi non adsunt Episcopi, nec Parochi, possunt licite baptizari etiam solemniter, & extra casum necessitatis à Missionariis secus si adsint, *ibid.* n. 14. & 15.

Et à fortiori non licet eis, nec aliis baptizare infideles ad fidem conversos in locis Christianorum, cum hoc spectet ad Episcopum, & ipso impedito, vel nolente, ad Parochum domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in praedictum Parochi domicilii nec praetendi potest à Parocho Cathedralis, *ibid.* n. 16. & 17.

Sacerdotes, sive Parochi alienae parochiae baptizantes alienum subditum sine licentia proprii Parochi, vel Episcopi extra casum necessitatis peccant mortaliter, & possunt severe puniri, *ibid.* n. 18.

Quamvis Episcopus alteri Sacerdoti, etiam Parocho invito, facultatem baptizandi, aliisque Sacramenta ministrandi delegare possit, id tamen raro, & non nisi urgente de causa facere debet, *ibid.* n. 19.

Sacerdotes, sive Parochi alienum subditum sine licentia baptizantes non incurrunt aliquam censuram & Irregularitatem, quam tamen ultra mortale incurrunt Diaconi baptizantes solemniter sine debita licentia etiam in casu necessitatis, *ibid.* n. 20. *ad 22.*

Subdiaconi, & alii Clerici inferiores, & à fortiori Laici solemniter baptizantes etiam in casu necessitatis, contrahunt irregularitatem, etiam si baptizarent ex commissione Episcopi, *ibid.* n. 23. *ad 27.*

Clerici inferiores, & Laici, & etiam Sacerdotes censura irretiti baptizantes extra casum necessitatis, etiam privatim graviter peccant, *ibid.* n. 28.

Qui in casu necessitatis conferendi Baptismus non servant debitum ordinem, ut videlicet inferior in baptizando cedat Superiori, seu digniori praesenti, peccant juxta gravitatem, vel levitatem injuriae Majori praesenti irrogatae, nisi justa causa id suadeat, *ibid.* n. 29. 30. & 31.

Unus solus Minister potest in casu necessitatis plures simul per aspersionem baptizare, quod extra necessitatem lethale est: atque in praemisso casu plura formaliter forent Baptismata; *ibid.* n. 32. *ad 34.*

Plures Ministri simul valide baptizant, si quilibet abluit, & formam proferat independentem ab intentione alterius; secus si unus aquam effundat, & alter verba proferat, *ibid.* n. 35. & 36.

Si plures simul concurrant ad eundem baptizandum sub hac forma: *Nos te baptizamus, in nomine Patris &c.* nullum faciunt Baptismus; *ibid.* n. 37.

Baptizatus à Christo, vel ab Angelo est valide baptizatus, *ibid.* n. 38. *ad 40.*

In casu necessitatis si nullus alius existat, potest baptizare pater, vel mater pueri sine solutione conjugii, seu absque debiti matrimonialis praedictio, numquam tamen quis se ipsum baptizare valet; *ibid.* n. 41. & 42.

Baptismus quando conferendus necne sub conditione, *ibid.* in *add. auct.* n. 47. *ad 49.*

Monachi, & Regulares, nedum in casu necessitatis, sicuti omnes alii, possunt valide, & licite baptizare, sed etiam extra de licentia Ordinarii, vel Parochi possunt licite baptizare, *ibid.* n. 43. Vide etiam *verb.* Regulares *art.* 1. n. 116.

An puerum aliàs sine Baptismo moriturum projicere liceat in flumen, vel puteum. Vide *verb.* Minister Sacramentorum n. 55. & 56.

BAPTISMUS quoad ejus subjectum, & dispositiones in subjecto requisitas.

Subjectum capax Baptismi est omnis, & solus homo Viator etiam vix natus; Vide *verb.* Baptismus *art.* 5. n. 1.

Item capaces sunt, & baptizari debent furiosi, & amentes à nativitate, qui nullis gaudent lucidis intervallis, & qui ex sanamento in furorem, & amentiam inciderunt, si pro tempore sanae mentis Baptis-

tismus petierint, vel voluntatem illius recipiendi sensibilibiter exhibuerint, *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Pariter baptizari debent monstra ex viro, & muliere genita; & si constet ex geminatis partibus principalibus corporis duas habere animas, bis sunt baptizanda; si vero dubitetur an duas habeant animas, bis Baptismus conferri debet, unus absolute in illa parte, in qua perfectius apparet caput, & alius in alia sub conditione, *ibid.* num. 5. & 6.

Monstrum genitum ex muliere, & bruto baptizari non debet, bene vero, si sit ex viro, & bruto femella, in dubio autem an sit ex bruto masculo, vel ex viro, baptizari debet sub hac conditione: *Si homo es &c.* *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Si daretur casus, quod infans non via ordinaria, & per seminale generationem, sed miraculose formatus ex humana carne prodigiose nasceretur, an esset baptizandus, *ibid.* num. 10.

Filii parvuli quorumcumque infidelium, sive numquam baptizatorum, sive jam baptizatorum, possunt valide baptizari invititis parentibus, *ibid.* n. 11. & 12.

Filii parvuli infidelium baptizatorum, id est, Haereticorum, sive Apostatarum à Fide, nedum valide, sed etiam licite possunt baptizari invititis parentibus, si ita velint legitimi Superiores, *ibid.* num. 13.

Filii infidelium numquam baptizatorum ordinarie loquendo non possunt licite baptizari invititis parentibus etiam degentibus in ditionibus Principum Christianorum, idque expresse prohibetur, & qui id faceret, ultra grave peccatum, esset severe puniendus, *ibid.* n. 14. *ad 16.* & *art.* 7. in *add. auct.* n. 63. & *segg.*

Prohibitum est ordinarie loquendo, quia dantur aliqui casus, in quibus parentibus invititis, possunt eorum filii licite baptizari, & selecti proponuntur, *ibid.* num. 17. *ad 23.*

Multa docte ac sapienter stabilita fuerunt à Benedicto XIV. circa Baptismus Hebraeis collatum, relictiis parentibus, *ibid.* *art.* 7. in *nov. addit.* num. 47. & *segg.*

Pariterque docte definit quandonam Hebraeus sit evocandus, & Christianus tradendus, si nuntius haud dubio delatus sit desiderare Baptismus, *ibid.* in *nov. add.* num. 90. & *segg.*

Ac tandem docte definit circa Baptismus Sponsarum & conjugum Hebraearum ab eorum Viris oblatum Fidei Christianae, *ibid.* in *nov. add.* n. 51. & *segg.*

Quomodo & quando conferri debeat Baptismus filiis mulierum christianarum ex conturbatio Turca- rum genitis, *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* n. 56. & *segg.*

In infantibus ante usum rationis, & in perpetuo amentibus nulla requiritur moralis dispositio, tam ad valide, quam ad fructuose recipiendum Baptisma; in Adultis vero ad recipiendum valide, & fructuose tres dispositiones requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 24. *ad 27.*

Eadem dispositiones ex Tridentino afferuntur. In *not. nov. add.* num. 27.

Non requiritur tamen in ipsis adultis baptizandis exterior peccatorum confessio; immo ad recipiendum Baptismus valide, in adultis ratione utentibus requiritur solum prima dispositio ex assignatis, & sufficit quilibet consensus voluntarius licet cum involuntario mixtus, & aliae duae dispositione requiruntur solum ad eum fructuose recipiendum, *ibid.* num. 28. *ad 32.*

Recedente fictione, id est, posito actu Fidei, & doloris de peccatis, tunc recipitur etiam fructuose absque reiteratione ex vi praeteriti Baptismi recepti sine Fide, & dolore, *ibid.* num. 33.

Et idem de Haereticis, qui baptizati in Haeresi recipiunt valide Baptismus, & recedente fictione, id est, abnegata Haeresi, recipiunt statim gratiam, *ibid.* num. 34.

Filii expositi quando, & quomodo debeant baptizari? Vide *verb.* Expositi Filii.

Catechumeni non ante, sed post Baptismus vestimenta, *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* n. 84. & *segg.*

te candida sunt induendi; Vide *verb.* Vestis num. 18.

Baptismus adulto conferri non debet nisi antea instructus fuerit in mysteriis Fidei, quae sunt necessaria necessitate mediis, *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* num. 73. & *segg.*

Quid sentiendum, & quomodo practicandum sit circa Baptismus violenter, atque animo plane contrario susceptum, *ibid.* in *add. auct.* n. 76. & *segg.*

Baptismus ab adulto susceptus, animo suscipiendi lavacrum tamquam Ecclesiae Christianae proprium, est validus, *ibid.* in *add. auct.* num. 81.

BAPTISMUS quoad tempus, locum, & caeremonias.

Baptismus est ab omnibus suscipiendus quamprimum, nec amplius pro parvulis differendus ad Pascha, vel Pentecostem, sed iis praestari potest statim ac nati, immo ex Concilio Mediolani sub poena excommunicationis non ultra 3. dies protrahendus; Vide *verb.* Baptismus *art.* 6. num. 1. *ad 4.*

Aliquis tamen solemnior Baptismus apud Principes cum gravi causa potest differri usque ad sesquimensem, *ibid.* num. 5.

Adulti moraliter peccant, si absque justa causa diu differant suscipere Baptismus, *ibid.* num. 6.

Baptismus valide in febris ardore, insaniam, somno, vel furore conferitur iis, qui ante praemissa illum exposularunt; *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* num. 80.

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ministrandus in ecclesiis, ubi sunt fontes, exceptis Filiis Regum, & Principum, ac qui eorum nomine veniant, declaratur, *ibid.* num. 7. *ad 11.*

Illae caeremoniae sunt adhibendae in Baptismo, quibus utitur Ecclesia Romana, *ibid.* num. 12.

Per filios Principum intelliguntur etiam Nepotes, & Pronepotes, *ibid.* num. 13.

Quisque Parochus habens Fontem Baptismalem, infantes in sua Parochia natos Baptismate private quoad alium purgare debet, *ibid.* *art.* 7. in *add. auct.* num. 89. & *segg.*

Quomodo & quando baptizandus, vel non sit Infans in utero matris, *ibid.* in *add. auct.* num. 84. & *segg.*

Baptismus infantibus protrahi non debet ultra praefixum tempus ab Ecclesia, *ibid.* in *add. auct.* n. 54.

Baptismi conferendi ritus & caeremoniae in Rituali praescriptae sine gravi causa omitti haud debent, vel cito debent suppleri; *ibid.* in *add. auct.* num. 49.

Baptismi caeremoniae, quibus nunc utitur Ecclesia, fuerunt ex tempore Apostolorum, nec mutari, aut omitti possunt à privatis personis, nec ab Episcopis, & omissae in privato, supplendae in Ecclesia, *ibid.* num. 11. 15. & 16.

Ceremonias omnes, aut etiam unam principaliorum omittere, & negligere extra casum necessitatis est peccatum mortale, *ibid.* num. 17.

In Baptismo conferendo omitti non debent Sacramentalia, & signanter saliva, sal, & insufflatio, *ibid.* in *add. auct.* num. 50.

Quid circa haec statuerit Clemens XII. pro Missionariis Regnorum Maduren, Mayssur, & Carnaten. Vide *ibid.* in *add. auct.* num. 51. & *segg.*

Baptismus conferendus est à propriis respective Parochis in propria parochiali ecclesia, non obstante contraria consuetudine, *ibid.* num. 18.

A Baptismo excludi debent illi, qui de Sacramentalibus caeremoniis ab ecclesia praescriptis perperam sentiunt, *ibid.* in *add. auct.* num. 59.

Iis, qui Baptismo lavantur, non sunt imponenda nomina Idolorum, aut falsae Religionis, sed Sanctorum in martyrologio Rom. descriptorum, *ibid.* in *add. auct.* num. 53.

Quonam ritu baptizari debent nati ex patre, & matre graeca, vel patre tamum, aut matre graeca, matre, vel patre latino, *ibid.* in *add. auct.* n. 59. & *segg.*

Quomodo probetur Baptismi collatio, *ibid.* in *add. auct.* num. 84. & *segg.*

Et BAPT-

BAPTISMUS quoad ejus effectus, & Patrinus.
 Baptismi effectus quot extant præcipui, indicantur; vide verb. *Baptismus art. 7. num. 1. ad 3.*
 Ad rem adducuntur verba S. Joann. Chrysostomi, *ib. in not. noviss. ad num. 3.*
 Patrinus saltem unus requiritur sub peccato mortali in Baptismo solemniter, ex antiquissima Ecclesie consuetudine; non peccatur autem, si absque Patrinus Baptismus privatim administraretur; *ib. n. 4. ad 8. exclusive.*
 Patrinus Baptismi unus, vel una esse debet, vel ad summum duo, unus masculus, & alia foemina; nec Episcopus potest dispensare, ut duo viri vel duæ foeminae simul suscipiant, *ib. num. 8.*
 Qui plures Patrinus vel Matrinæ adhiberet, peccaret mortaliter; si tamen plures designati susciperent, omnes cognitionem spirituales contraherent, *ib. num. 11. & 12.*
 Patrinus designare spectat ad parentes, non autem ad Parochum, unde si alii à Parocho, & alii à parentibus sint designati, contrahunt cognitionem solum designati à parentibus, at si nullum designaverint, veri Patrini erunt, quos Parochus nominaverit, *ib. num. 13. & 14.*
 Si autem nullus specialiter esset designatus Patrinus ex negligentia, aut oblivione parentum, seu Parochi, & multi simul tenendo tangerent baptizatum, aut de fonte æque susciperent, omnes contraherent cognitionem spirituales, *ib. num. 15.*
 Si incertum sit, quis ex pluribus, qui tetigerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse decisum est, *ib. num. 16.*
 Levans de fonte infantem tanquam Procurator nomine alterius non contrahit cognitionem, sed ipsam contrahit mittens, seu mandans, *ib. num. 17.*
 Ex duobus Patrinis designatis, quorum unus tangit infantem in Baptismo, & alter assistit, sed non tangit, contrahit cognitionem solum is, qui tangit, *ib. num. 18.*
 Licet ad munus Patrini non possit admitti duo ejusdem sexus, possunt tamen admitti, si unus teneat proprio nomine, & alter ut Procurator alterius personæ diversi sexus, *ib. num. 19.*
 Licet suscipientes puerum in Baptismo privatim administrato non contrahant cognitionem, eam tamen contrahit Baptizans, *ib. num. 20.*
 Si vero maritus in extrema necessitate baptizaret proprium filium, non impediretur debitum petere, *ib. num. 21. & eod. verb. Baptismus art. 4. num. 41.*
 Tenentes infantem, dum in ecclesia suppleunt solemnes ceremonie omissæ in Baptismo ei privatim collato, non contrahunt cognitionem, nec eam contrahit commater suscipiens puerum de manibus comparis, *ib. num. 22. & 23.*
 Patrinus, & Matrinx non contrahunt inter se cognitionem, nec Maritus, & Uxor peccant, si simul suscipiant, vel teneant alienum puerum in Baptismo, nec prohibetur sibi debitum reddere, *ib. n. 24. ad 26.*
 Suscipientes, & Baptizantes filium Infidelium non contrahunt cognitionem spirituales cum ejus parentibus Infidelibus, Paganis v. gr. & Judæis, sicuti hæc cognatio spiritualis non contrahitur inter Infidelem baptizantem seu suscipientem, & fidelem baptizatum seu susceptum, & parentes ejus, *ib. n. 27. & 28.*
 Secundum multos si contingat Judæum vel Infidelem converti, deinde & baptizari, nihilominus ex tali actu gesto in infidelitate non incipiet habere locum cognatio spiritualis, *ib. num. 29. & 30.*
 Dato tamen casu, quod tales Infideles expositi conversi, & baptizati vellet contrahere cum à se susceptis, vel baptizatis, vel cum istorum parentibus, pro tutiori esset recurrendum ad S. Sedem, *ib. n. 31.*
 Patrinus potest esse omnis Fidelis ad usum perfectæ rationis perventus, etiamsi esset junior filastro adultæ; & licet adhuc impubes contraheret cognitionem spirituales, *ib. num. 33. & 34.*

Requiritur ex aliquibus Conciliis, ut saltem quatuordecim annorum ætate sit constitutus, *ib. in not. noviss. ad num. 77.*
 Non potest autem esse Patrinus Infidelis, & qui non est baptizatus, sicuti non potest esse Patrinus in Confirmatione qui non est confirmatus, *ib. num. 34.*
 Hæretici, saltem licite, Patrini esse non possunt; urgente tamen causa, vel necessitate etiam Hæretici pro Patrinis admitti possunt, *ib. num. 35. & 36.*
 Immo urgenti gravi causa, vel metu, posset etiam Catholicus esse Patrinus infans Hæretici à Prædicante baptizandi, *ib. num. 37.*
 Patrini licite esse non possunt excommunicati, nec facinorosi, aut criminosi, aut moribus infames, nec muti, *ib. num. 38. & 39.*
 Nec possunt esse propterea parentes infantis baptizandi. Si tamen admitterentur, non contraherent inter se cognitionem spirituales, *ib. num. 40.*
 Monachi, & Regulares utriusque sexus nequeunt licite esse Patrini, *ib. num. 41. & 42.*
 Immo à Conciliis Provincialibus, & Synodis Diocesanis, nedum hoc munus solet interdici Regularibus omnibus, sed etiam aliis Ecclesiasticis Secularibus, *ib. num. 43. ad 47.*
 Alia vid. in *Appendice Decr. in Urbis Fabrianen. Fontis Baptismalis, & Juris baptizandi.*
BARBITONSORES, quid licite facere possint diebus festis? Vide verb. *Festa sub num. 19. num. 15.*
BASILICÆ, quæ dicantur? Vide verb. *Ecclesia art. 3. à num. 2. ad 4.*
BEATIFICATIO, **BEATUS**. Vide verb. *Veneratio Sanctorum.*

BELLUM.

Quoad ejus esse, divisionem, & justitiam.

Bellum differt à seditione, rixa & duello, & definiuntur. Vide verb. *Bellum art. 1. num. 1. ad 4.*
 Bellum allud est justum, aliud injustum, & quale sit utrumque, *ib. n. 5. ad 7.*
 Bellum justum aliud est defensivum, & aliud offensivum, atque referuntur, *ib. num. 8. ad 10.*
 Bellum offensivum, ut sit justum, tres potissimum conditiones requirit, quæ referuntur, *ib. num. 11. ad 13.*
 Priusquam bellum instituitur, debet proponi, & indicari causa parti adversæ, quæ si offerat convenientem satisfactionem, debet acceptari, nec potest juste Bellum inferri, nisi negata satisfactione, *ib. num. 14. ad 17.*
 Assignantur præcipuæ justæ causæ in particulari, propter quas potest bellum indicere, *ib. num. 18. ad 28.*
 Bellum non potest esse ex utraque parte justum materialiter, & à parte rei, bene vero formaliter, *ibid. num. 29. & 30.*
 Numquam licere bellum inire cum opinione probabili pro ejus justitia evidenter ostenditur, *ibid. in not. noviss. ad num. 30.*
 Licet sufficiat opinio probabilis pro justitia belli, si tamen justitia maneat æqualiter dubia, & alter sit in possessione, non licet ei bellum indicere, *ibid. num. 31.*
 Subditi in dubio pro justitia belli pro Rege ad bellum eos vocante, possunt ei parere, & militare: Dummodo certo non constet causam esse injustam, *ib. num. 32.*

BELLUM circa ea, quæ debent, & juste possunt, vel non, Reges, & Principes.
 Primo debent Reges, antequam bellum incipiant, se certificare cum Consiliariis, Canonistis, & Theologis de ejus justitia, & gravi causa; Vide verb. *Bellum art. 2. num. 1.*
 Secundo intellecta ab ipsis belli justitia, & à se coram Deo examinata, & pro tali cognita, debent Reges illam præponere parti adversæ, quæ si offerat competentem satisfactionem pro injuria, non possunt bellum instituire, *ib. num. 2.*

Ter-

Tertio Reges ad munendum civitatem vel fortificationem adificantes in fundo alicujus particularis, teneant huic compensare pro rata, *ib. num. 3.*
 Quarto, & quinto tenentur Reges injustum bellum moventes restituere universa, quæ surripuit, & absolvere à juramento eos, quos fecerant jurare, *ibid. num. 4. & 5.*
 Sexto tenentur Reges datam publicam fidem servare, *ib. num. 6.*
 Possunt Reges primo licite represalia concedere cum quibusdam conditionibus, quæ narrantur, *ib. num. 7. ad 11.*
 Secundo possunt Reges in bello justo fœdera inire cum infidelibus, & Hæreticis: Dummodo sint in summa necessitate, & absit scandalum, & periculum Fidei, *ib. n. 12.*
 Tertio possunt in bello justo civitates incendere, si aliter capi non possint, quamvis multi innocentes cum nocentibus occidantur, *ib. num. 13.*
 Quarto possunt Reges in bello justo repetere expensas pro recuperatione factas, & hostibus vicis possunt licite tributa imponere in compensationem, & pœnam, *ib. num. 14.*
 Quinto possunt bellum instituire pro recuperatione bonorum, & rerum ecclesie, *ib. num. 15.*
 Primo tamen, & secundo non possunt Reges instituire bellum sine gravi necessitate, ex nocendi cupiditate, vel ulciscendi crudelitate, vel dominandi libidine, *ib. num. 16. & 17.*
 Tertio non possunt Reges in bello ab aliis juste moto, & à se etiam pro justo cognito, se armis defendere, *ib. num. 10.*
 Quarto non possunt Reges militibus justa stipendia & necessaria denegare, seu culpabiliter retinere sub pœna restitutionis, si proin rapinæ sequantur, *ib. num. 19. & 20.*
BELLUM quoad ea, quæ licite possunt, vel non, Duces, seu Officiales, & Milites.
 Primo possunt Duces militum in bello justo licite uti insidiis; Vide verb. *Bellum art. 3. num. 1.*
 Secundo possunt licite belli Duces in bello justo, ferro, & igne vastare terras hostiles, oppida, & agros, & etiam totam Urbem deprædandam militibus tradere, servando tamen modum justitiæ vindictivæ, ut pœna non excedat quantitatem injuriæ, *ib. numer. 2. & 3.*
 Tertio quamvis innocentes per se, & directe occidere nunquam liceat, id tamen indirecte fieri potest, & alia quedam prout enucleantur, *ib. num. 4. ad 8.*
 Quarto possunt belli Duces juste bellantes sine peccato devastare agros, vineas, &c. tributa imponere, & surripere pecunias subditi Regis hostilis, quo casu Rex, qui fuit causa damni, ad omnium compensationem adstringitur, *ib. num. 9. & 10.*
 Quinto licet per se non possint dripi, nec occupari bona Ecclesiastica, possunt tamen surripere ibi ab hostibus deposita, & alia quedam per accidens fieri, *ib. num. 11. & 12.*
 Primo non possunt belli Duces, alique Officiales sine peccato ratione stipendii sibi dimidiati, aut male antehac persoluti, postea in lustratione Militum ficta nomina conscribere, ut suppleat stipendium, nec compensari cum fallacia, & hæc multo minus si integrum recipiant stipendium, *ib. n. 13. ad 15.*
 Secundo non possunt Officiales sibi erogare, & retinere stipendium debitum militibus defunctis, sicuti nec Principes sibi retinere stipendia debita Officialibus defunctis, *ibid. num. 16.*
 Tertio peccant mortaliter belli Duces, si disciplinam militarem servare intermittant, milites ab injustis rapinis, prædis, stupris, aliisque flagitiis condignis pœnis non coercant, *ib. num. 17.*
 Quarto peccant belli Duces, & tenentur ad restitutionem, si dissimulent, quæ via velint exercitum ducere, & sic à diversis Oppidis transitum redimentibus pecunias accipiant, *ib. num. 18.*
 Quinto similiter peccant Commissarii, alique Ministri, & tenentur ad restitutionem, si aliqua pecunia militibus, victuariis, aliisque oneribus plus æquo onerent; ut ab aliis, qui se redimunt, pecunias accipiant. Vel si à privatis dominiis, aut domibus pecunias consimiliter accipiant ob consimilia, quæ expendantur, *ib. num. 19.*
 Sexto, & septimo peccant belli Duces, & ad restitutionem tenentur, si partem stipendii militibus debiti sibi retineant, & exinde prædationes militibus permittant, necnon qui comeatum, vel victualia non administrent, aut fraudem in id committunt, *ibid. n. 20. & 21.*
 Octavo peccant Commissarii, qui Capitaneis rogantibus annotant plures milites, quàm habeant, & tenentur ipsi ad restitutionem, si Capitanei deficiant, *ib. num. 22.*
 Quidam circa hoc sentiendum; Vide *ib. in Nota.*
 Nono non possunt belli Duces molestare Presbyteros, Monachos, Conversos, Peregrinos, Mercatores, Rusticos euntes, & redeuntes, & in agricultura existentes, & animalia quibus arant, &c. *ib. n. 23.*
 Milites in bello justo possunt primo auctoritate Principis, vel Ducis belli licite facere ea omnia, quæ sunt necessaria ad consequendum finem justis belli; & inde licita consecutaria aperiuntur, *ib. num. 24.*
 Secundo milites, subditi, & alii ante bellum jam conducti, præcipiente Principe, possunt licite militare, & ad supradicta omnia procedere, etiamsi dubii sint de justitia belli, dummodo eis certo non constet causam esse injustam; at non sic probabilis de liberis, & extraneis, *ib. num. 25. & 26.*
 Tertio milites possunt licite uti pabulatione in terra hostili, non autem in amica, si pabula sufficientia advehantur aut possint emi; aliter pabula fiunt communia ratione necessitatis, immo voluntarii, quod ex communi consuetudine licita sit talis pabulatio, alii tamen non nisi ratione necessitatis extremæ cum onere compensationis, *ib. num. 27. ad 29.*
 Quarto milites capti in bello, etiam ex parte captivitatis, nisi adsit specialis promissio, possunt licite fugere, & si injusto etiam bona hostium auferre: Item capti in bello justo, si fugiant non possunt insequentibus vi resistere; bene vero, si in bello injusto, *ib. num. 30. ad 33.*
 Quinto possunt milites licite sibi retinere bona mobilia ab hostibus accepta in bello justo; nisi aliter cautum speciali lege, vel consuetudine; occupata vero ad damni compensationem, aut injuriæ satisfactionem spectant ad Principem, *ib. num. 34. ad 36.*
 Primo, & secundo milites non possunt militare sola avaritia, atque cupiditate prædæ, & non motivo justitiæ, nec scienter, & voluntarie militare in bello patenter injusto, *ib. num. 37. 38. & 39.*
 Tertio non possunt milites sine gravi peccato, & onere restitutionis gravare insolitis, atque indebitis exactionibus homines innocentes per quorum terras non hostiles transeunt, vel apud quos hospitantur, *ib. num. 40.*
 Quarto non possunt milites à justo bello deficere, & mortaliter peccant, si in pugna non consistent, & si nisi palam desperata victoria fugiant, *ib. n. 41.*
 Quinto non possunt milites sine gravi peccato stationem deserere, sed debent, ipsam servare, & arcem sibi commissam defendere etiam cum periculo certo vitæ, quamdiu superest, *ib. num. 42.*
 Sexto non possunt milites sine gravi culpa transgredi seria mandata suorum Superiorum in iis, quæ spectant ad justum bellum, nec sine eorum facultate possunt à castris, vel exercitu discedere, *ib. n. 43.*

BELLUM quoad Clericos omnes, sive Seculares, sive Regulares.

Clericis omnibus, sive Secularibus, sive Regularibus, est jure ecclesiastico prohibitum propria manu pugnare, possunt tamen de facultate Pontificis maxime contra Infideles absque irregularitatis incur-

su, & exponuntur verba illa *iure ecclesiastico*, & propria manu; Vide *verb.* Bellum art. 4. num. 1. ad 4.

Clerici possunt alii justum bellum suadere, Principes Seculares in subsidium ad bellandum contra Infideles, & Hæreticos in defensionem ecclesie invocare, atque insuper quoties jurisdictione temporali poleant, bellum legitimum cum auctoritate indicere, exercitum conscribere, & arma ad pugnandum militibus præbere; non tamen personaliter Præfecti, aut ducetores exercitus fieri debent, *ib. num. 6. ad 8.*

Clerici, & Religiosi, qui non pugnandi, sed spiritualiter adjuvandi causa bello justo intersunt, spolia hostium, non minus, quam alii milites accipere, & retinere possunt, nisi de contraria Principis, aut supremi Ducis voluntate constet, *ib. num. 9.*

Clerici omnes, & Religiosi urgente magna necessitate defendendi urbem, licet non possint propria manu pugnare, possunt tamen mœnia, & portas urbis custodire, immo ad id in repentino bello tenentur *ib. num. 10. & 11.*

BELLUM quoad irregularitatem, quæ incurritur vel non.

In bello etiam defensivo, & etiam contra Infideles, & Hæreticos pro patria aliquem occidens, vel mutilans, sive sint Clerici, sive Laici, incurrit irregularitatem; Vide *verb.* Bellum art. 5. n. 1. ad 4.

Et tanto magis evadunt irregulares Clerici, & Laici aliquem occidens, seu mutilans in bello aggressivo quantumvis justo; *ib. num. 5. ad 7.*

In bello manifeste injusto, sive offensivo, sive defensivo, licet pauci mutilentur, seu occidantur, vel etiam unus solus, evadunt irregulares omnes militantes, licet non omnes suis manibus mutilent, seu occidant; in offensivo autem, & defensivo certe justis evadunt irregulares solum occidens, vel mutilans propriis manibus, *ib. num. 8. ad 10.*

Clerici, sive Laici pugnantes in bello justo, & occidens, vel mutilans inimicos, sunt irregulares, non ex delicto, sicuti pugnantes in bello injusto, sed solum ex defectu lenitatis, quam incurrit etiam Equites Hierosolymitani, & alii omnes approbati à Sede Apostolica, si in bello etiam contra Infideles aliquem necaverint, vel mutilaverint, *ib. numer. 11. 12. & 13.*

Irregularitas an & quando contrahatur in bello sive justo sive injusto, tum à Laicis, tum à Clericis, *ib. in nov. add. num. 14. & seq.*

Licetate Christiano homini militie nomen dare, *ibid. in nov. addit. num. 16. & seq.*

BENEDICERE, BENEDICTIO.

Quoad ejus esse, divisionem, & Ministrum.

Benedicere potest contingere tripliciter, & assignatur: Vide *verb.* Benedicere, Benedictio art. 1. n. 1. ad 4. Benedictio imperativa, de qua erit hic sermo, est duplex, una scilicet, quæ datur à puro homine propter meritum sanctitatis; & alia, quæ datur à Sacerdote propter meritum Christi: Et hæc secunda adhuc est duplex, una scilicet personarum, & alia rerum, & patet respectiva dilucidatione debita, atque subdivisione cum dignis observationibus, *ibid. numer. 5. ad 13.*

Benedictionum, quæ sunt cum sale, & exorcismo ad benedicendas res, & loca, & ad homines aspergendos, ac fugandos dæmones, atque venialia delicta ablucenda, solus Sacerdos est adequatus Minister, *ib. num. 14. & 15.*

Datur autem alia aquæ benedictio, quæ fit à solo Episcopo cum vino, & cinere ad reconciliandam consecratam ecclesiam, *ib. num. 16.*

Paramenta ecclesiastica, & ornamenta omnia, tam Ministrorum, quam altaris, sunt per Episcopum benedicenda, *ib. num. 17.*

Hæc facultas benedicendi paramenta, & ecclesiastica ornamenta, & vasa, in quibus non adhibetur Sacra Unctio, fuit concessa diversis Archidiaconis, Decanis, Archipresbyteris, aliisque personis ecclesiasticis, *ib. num. 18.*

Talem facultatem habent omnes Prælati Regulares, scilicet Generales, Abbates, Provinciales, Priores, Guardiani, aliique omnes Superiores locales quocumque nomine nuncupati pro usu suarum ecclesiarum, *ib. num. 19. & 20. & dict. verb. Resolutiones num. 100. & 355.*

Similiter etiam Abbates, aliique Prælati habentes privilegium benedicendi calices, patenas, campanas, & similia, in quibus adhibetur Sacra Unctio, possunt solum pro usu suarum ecclesiarum; *ibid. numer. 21. verb. Campana num. 10. verb. Calix num. 5. & dict. verb. Resolutiones num. 356.*

Alia ad rem, Vide *verb.* Vasa Sacra.

Benedictio antiquitus accipi solebat pro Ordinatione, *ib. in nov. add. num. 22. & seqq.*

Res benedicta, & speciatim Campana an pro usu profano inseruire possit, *ib. in nov. add. num. 24.*

Benedictiones præter eas, quæ in ecclesia receptæ sunt à sacris ritibus non admittuntur, *ibid. art. 5. in add. Auctor. num. 32.*

BENEDICTIO Episcopalis in via quoad eos qui possunt, vel non, impertiri illam.

Benedictionem in via, seu itinerando, dare potest Episcopus in sua diocesi, Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha in tota sua provincia etiam extra visitationem, Legatus, & Nuntius Apostolicæ Sedis in locis suæ Legationis & Romanus Pontifex ubique terrarum; Vide *verb.* Benedictio art. 2. num. 1.

Ex præfatis Minor in præsentia Majoris & Superioris, nequit benedicere, nisi de licentia Superioris, *ib. num. 2.*

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus provinciam existentibus, etiam extra visitationem, *ib. num. 3. verb. Archiepiscopus art. 1. num. 47. & dict. verb. Resolutiones num. 137.*

Sic etiam potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam diocesim existentibus, & de ipsius licentia Coadjutor per Civitatem incedens *ib. num. 4. & 5. & dict. verb. Resolutiones in Decretis Pitronii num. 13.*

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha, Nuntius & Legatus extra suam provinciam, ac Episcopus extra diocesim sine speciali privilegio, neque solemniter, neque privatim per viam, & itinerando, possunt populo benedicere, *ib. num. 6. & 7.*

Legato presente in civitate, Episcopus non potest benedicere populo, sed intra Ecclesiam eo absente vel annuente potest benedicere, *ib. num. 8.*

Benedicere per vias, aut per ecclesiam Abbati conceditur, *ib. num. 9. & 10. & dict. verb. Resolutiones num. 101. 350. & 355.*

Confirmatur sententia Auctoris, *ib. in nov. add. numer. 13.*

A quoniam tempore Abbates impetraverint facultatem impertendi solemnem benedictionem populo, *ib. in nov. add. num. 12.*

Nonnisi Episcopus potest benedicere populo extra actum celebrationis, *ib. num. 11. & dict. verb. Resolutiones num. 101. & 350.*

Abbates præsentem Episcopo benedictionem populo impertiri non possunt in ecclesia pleno jure sibi subiectis, *ib. in nov. add. num. 13.*

rantur ad aliam Abbatiam cum usu Mitræ, non indigent alia benedictione, quæ tamen dari debet diebus, quibus Ordines minores conferri possunt, & si ne aliquo examine, *ibid. num. 3. ad 5. & dict. verb. Resolutiones num. 45.*

Ista autem benedictio non est de essentia, nec simpliciter necessaria ad hoc ut Abbates ea, quæ sunt Ordinis, & sui officii, exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate, *ib. num. 6. & verb. Abbas num. 19. ubi affertur ad id novissima constitutio Benedicti XIII. necessario videnda.*

Abbates Regulares de jure conferre possunt Ordines Minores suis subditis, licet non sint benedicti, *ib. num. 7. & 8. & dict. verb. Resolutiones num. 347.*

Abbatissæ, quæ in monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicuntur, minores annis 40. completis, & quæ per octo ante profectæ non fuerint, eligi, & benedici in Abbatissas prohibentur, *ib. numer. 9. & 10.*

Abbatissæ temporales, quæ nonnisi ad triennium eliguntur, non sunt jure benedicendæ, *ib. num.*

Consuetudo benedicendi, & consecrandi virginis, seu Moniales non amplius est in usu. At sialicubi vigeat, est servanda. Et Benedictus XIII. concessit Indulgentiam plenariam quibuscumque Monialibus velum sacrum, benedictionem, & consecrationem recipientibus, *ib. num. 12.*

Secundum canones non sunt benedicendæ, seu consecrandæ nisi attingant 25. annum, nec pro ipsarum benedictione, seu consecratione potest Episcopus ingredi clausuram Monialium, *ib. n. 13. & 14.*

BENEDICTIO quoad Sponsos.

Sponsus, & sponsa, cum nubunt temporibus pro solemnitate nuptiarum non veris, sunt in ecclesia benedicendi; Vide *verb.* Benedictio art. 4. num. 1. Benedictio nuptialis origo, ritus, ceteraque; Vide *in nov. add. num. 22. & 23.*

Tales sponsorum benedictiones, sicuti & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnantes, anathematizantur, *ib. num. 2.*

Talis benedictionis omisio, licet cum sit sine scandalo, & contempri, non sit peccatum mortale, est tamen saltem peccatum veniale, *ib. num. 3.*

Talem benedictionem debent sponsi recipere ante consummationem Matrimonii; sublato tamen scandalo, & contemptu, non est mortale consummare matrimonium ante talem benedictionem, immo nec veniale, si ex rationabili causa, *ib. num. 4. ad 7.*

Conjuges non benedicuntur, si ambo vel alter fuerit aliis benedictus, *ibid. num. 8. & 9.*

Si vero virgo contrahat cum viro, qui jam habuerat aliam uxorem, nihilominus nuptiæ benedicuntur, *ib. num. 10. & 11.*

Benedicendi sunt conjuges in secundis nuptiis, si neuter ex ipsis fuerit benedictus in primis, *ib. num. 14. & 13.*

Benedictio nubentium fieri debet à proposito Parocho, non autem ab alio Sacerdote, nisi de ipsius Parochi, vel Ordinarii licentia, *ib. num. 14.*

Nuptialis benedictio de jure potest dari à Parocho utriuslibet sponsi; consuetudo tamen fere ubique obtinuit, ut detur à Parocho sponsæ, & ubi adest, observari debet, *ib. num. 15. & 16.*

Si vero sponsus, & sponsa statim à Parochia, ubi contraxerunt, abirent ad aliam, deberent ab hoc ultimo Parocho benedici, sicuti etiam si mulier statim post contractum Matrimonium tradatur ad domum viri in alia parochia habitantis, *ib. num. 17.*

Parochi alieni, & alii Sacerdotes, sive Seculares, sive Regulares benedicentes in nuptiis alienos sponsos sine licentia proprii parochi, vel Ordinarii, incurrun suspensionem ab officio, & beneficio, *ib. numer. 18. & 19.*

Prædicta suspensio poena est imposita soli benedicenti, non autem participantium, qui benedicat per se, eamque ad incurrendam requiritur plena scientia, *ib. num. 20. & 21.*

BENEDITIONES variæ à quibus possint, vel debeant fieri.

Benedictio, & distributio candelarum, cinerum, palmarum, regulariter potest fieri in omnibus ecclesiis tam collegiatis, quam parochialibus, tam Secularibus quam Regularibus; Vide *verb.* Benedictio art. 5. numer. 1. verb. Candela num. 2. & verb. Resolutiones Sacr. Congreg. in Indice 1. Merasi num. 55.

Benedictio candelarum fieri nequit in oratorio confraternitatis, *ibid. in nov. addit. num. 64.*

Fieri tamen potest pro Sodalibus, *ib. eod. num. in nov. add.*

Benedictio Fontis Baptismalis quibusnam diebus, & à quonam fieri debeat; Vide *ib. in nov. add. num. 65.*

De benedictione Campanæ; Vide *ib. in nov. add. num. 66.*

Benedictio, & distributio candelarum, cinerum, palmarum, & Fontis, absente, vel impedito Episcopo, debent fieri ab eo, qui cantaturus est missam, *ib. numer. 2. & dict. verb. Resolutiones num. 209.*

Et in ecclesiis Regularium, in quibus exerceri consuevit cura animarum, benedicere cineres, illosque fidelibus distribuere, pertinet ad Regulares, non ad Parochum, *ibid. num. 3.*

Ille idem, qui benedicit cineres, candelas, vel palmas, debet etiam cantare missam sequentem, *ibid. num. 4. & dict. verb. Resolutiones in decret. Pitronii. num. 217.*

Benedicere ecclesiam novam, vel oratorium, & ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostolicæ: cœmeterii autem, & ecclesie non consecratæ potest committi Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto, *ib. num. 5. & 6. & dict. verb. Resolutiones num. 77.*

Regulares Superiores, vel alii Sacerdotes in Capitulis Generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliare suas ecclesias, cœmeteria, & oratoria, etiam suarum Monialium, & quæ aqua requiritur & de militibus diæce, *ib. num. 7. ad 10.*

Jesuitis fuit etiam concessum à Paulo III. ut possint benedicere calices, & altaria in locis, in quibus non adesset Episcopus, qui posset ea benedicere, *ib. num. 11. verb. Calix num. 8.*

Regulares non possunt domos benedicere in hebdomada Sancta; & an possint benedicere mulieres post partum, & ad purificationem admittere in propria ecclesia, *ib. à num. 12. ad 16.*

Qualiter regulares possint vel non cum solemnitate exponere SS. Eucharistiæ Sacramentum, ac benedicere populum, *ib. num. 17. 18. & 19.*

Benedictiones agrorum, & frugum fieri non possunt à Regularibus cum stola sine Parochi licentia, *ib. num. 20.*

Benedictiones animalium in die festo S. Antonii Abbatis dare, & oblationes recipere, aliis Capellanis, Regularibus, & Rectoribus aliarum ecclesiarum intra fines parochie existentium, nec prohibere, nec impedire potest Parochus, ut nec etiam ovorum &c. *ib. num. 21. & 22.*

Illustratur auctor, *ib. in nov. add. num. 69.*

Benedictio crucum, altarium, & processionum, potest fieri private à quolibet simplici Sacerdote, & cellas vero, quibus est concessum posse benedicere paramenta, & ornamenta ecclesiastica, *ib. n. 23. & 24.*

Ad benedicenda Monialium monasteria, & cellas die Sabbati Sancti, & quolibet alio tempore, est omnibus prohibitus in clausuram ingressus, *ib. n. 25.*

Benedictio mensæ pertinet ad Sacerdotem, & eo præsentem, non potest eam benedicere Diaconus, nisi sit Diaconus Cardinalis, *ib. num. 26.*

Mulier benedicere non potest, nisi eo modo, quo potest quilibet bonus Christianus, *ibid. num. 27.*

An Clerici peccent non benedicendo mensam ante prandium, & cœnam & non agendo gratias post, *ib. à num. 28. & 29.*

Quædam observanda pro mutatione Versuum, & Psalmorum in benedictione mensæ, in Vigilia Nativitatis Domini, ac Pentecostes & in feria quarta, quinta, & Sabbato Majoris Hebdomadæ, *ib. num. 30.*

Benedictio aquæ in Sabbato Sancto etiam sine infusione Olei Sancti fieri non potest in ecclesiis non habentibus Fontem Baptismalem, quamvis usus sit in hujusmodi ecclesiis talem benedictionem fieri, *ib. num. 31.*

Benedictione aquæ, ignis, & ceterarum rerum, quare utatur Ecclesia, *ib. in nov. add. num. 64. & 65.*

Benedictio super populum est actus solemnissimus Romano Pontifici competens in quacumque Orbis Terræ parte Episcopis in suis diocesis, & locis earum exemptis, Archiepiscopis in suis provinciis, *ib. in add. Auct. num. 39.*

Benedictionem impertiri olim non licebat simplicibus Sacerdotibus, nunc autem ipsis permittitur in fine missæ, *ib. in add. Auct. n. 40.*

Quomodo Sacerdos in fine missæ benedicere debeat, si adsit Episcopus diocesis ubi celebrat, *ib. in add. Auct. n. 41.*

Quid si adsit alterius diocesis Episcopus, *ib. in add. Auct. n. 42.*

Ante benedictionem, quæ datur in fine missæ ab ecclesia discens, Concilii Agathensis iudicio habetur ac si missæ non interfuisset, *ib. in add. Auct. Quomodo ritu danda sit à Regularibus Benedictio auctoritate Pontificis cum Indulgentia Plenaria, ibid. in add. Auct. n. 44. & seqq.*

Trina Benedictio siquidem ab Episcopis & Archiepiscopis dumtaxat dari potest in locis sibi subjectis, *ib. in add. Auct. n. 45.*

Benedictionem cum Indulgentia plenaria in articulo mortis impertendi facultas conceditur omnibus Episcopis & Ordinariis locorum, *ibid. in add. Auct. num. 46.*

Quanam formula utendum sit pro benedictione animalium in Festo S. Antonii Abbatis, *ib. in add. Auct. n. 59.*

Dari potest Benedictio cum Sanctissima cruce, sive cum reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus, *ib. in add. Auct. n. 33. & seqq.*

Benedictio post Communionem danda est fidelibus postquam Sacerdos repositit pyxidem clausitque in tabernaculo, *ib. in add. Auct. n. 36.*

Monialibus non est danda benedictio cum pyxide ex fenestrella, sed dari eis debet benedictio consueta manu tantum dextera, etiamsi Sacramentum sit præsens, *ib. in add. Auct. n. 37.*

Traditur formula pro benedictione contra mures, locustas, brucos, & vermes noxios, *ib. in add. Auct. n. 59.*

BENEFICIUM.

Quoad ejus esse, & divisionem.

Beneficium ut sic, seu genericè captum quid sit? Vide *verb. Beneficium art. 1. n. 1.*

Beneficium genericè captum dividitur in beneficium propriè, & strictè sumptum, in privilegium, & rescriptum, & quid sint, *ib. n. 2. ad 5.*

Beneficium ecclesiasticum, de quo hic per se agendum, quid sit, & quæ expostulet requisita, *ib. n. 6. ad 14.*

Origo beneficiorum ecclesiasticorum, & definitio secundum Theologos, *ib. in nov. add. num. 43. & seqq.*

Nam perpetuitas sit de essentia beneficii, *ibid. in add. Auct.*

Beneficia Ecclesiastica dividuntur: Primo ratione diversi status Hominum in Regularia, & in Secularia, & quæ sint, *ib. num. 15. ad 18.*

Secundo ratione annexæ Curæ animarum, administrationis, & aliorum jurium dividuntur in beneficia Curata, & non Curata, & quæ sint, *ibid. num. 19. ad 21. & in nov. add. num. 56. & seqq.*

Beneficia Curata sunt duplicis generis, scilicet alia, quæ

habent curam animarum in foro externo, seu contentioso, & alia quæ habent curam animarum in foro interno, seu anime, & quæ sint, *ibid. num. 22. & 23.*

Kursus beneficia ecclesiastica alia sunt duplicia, & alia simplicia. Duplicia quæ sint? Inter quæ reponuntur dignitas personatus, & officium, ac quid sint, *ibid. num. 24. ad 28.*

Plerumque neque Canonicatus veniunt nomine beneficiorum simplicium, & hæc quæ sint, *ibid. n. 29. & 30.*

Beneficia ecclesiastica adhuc dividuntur in electiva, in patronata, & in collativa, & quæ sint, *ibid. n. 31. ad 34.*

Insuper Beneficia alia sunt manualia, & alia non manualia, seu titularia, & quæ sint, *ibid. num. 35. ad 37.*

Ulterius Beneficia aliud vocatur Canonicatus, & aliud Vicaria perpetua, & quid sint, *ibid. num. 38. & 39.*

Denique aliud dicitur commenda, aliud prestimonium, & aliud quandoque pensio, *ibid. num. 40. ad 42.*

Beneficia, inspecto officio, alia sunt majora, alia minor, & quænam ea sint, *Vide ibid. in nov. add. numer. 52. & 54.*

Dividuntur beneficia inspectis personis conferentium in reservata & affecta, ac in non reservata, *ib. in nov. add. num. 60. & 61.*

Beneficiorum divisiones cumulatæ, *Vide ibid. in nov. add. num. 57. ad 61.*

Quænam propria dicantur Beneficia Electiva, *ib. in nov. add. num. 62.*

Improprie autem quænam sint, *Vide ibid. in nov. add. num. 63.*

Beneficia divisa in Regularia, & Secularia quomodo ad utram pertinere classem dignoscantur, *Vide ibid. in nov. add.*

BENEFICIA quomodo erigenda.

Beneficia ecclesiastica debent erigi cum auctoritate expressa Episcopi, aliter non sunt Beneficia, nec Juspatronatus acquiritur, *Vide verb. Beneficia art. 2. num. 1. & 2.*

Explicatur num. 1. Auctor. *ibid. in nov. add. numer. 30.*

Beneficia ante approbationem Episcopi, possunt concedi per Laicum per modum simplicis deputationis Sacerdotis, & absque eadem capellanæ censentur laicales, neque ad Canonicam erectionem beneficii ecclesiastici sufficit auctoritas Prælati inferioris, *ibid. num. 3. ad 5.*

Beneficia ecclesiastica erigi debent in ecclesia ad certum altare sub invocatione alicujus Sancti sub onere præstandi ibi aliquod officium spirituale, & cum congrua dote, de cujus congruentia iudicium ad Episcopum attinet ratione habitæ beneficii &c. *ibid. num. 6. ad 8.*

Dotem debet fundator beneficii, ad hoc ut habeat legitimum Juspatronatus, assignare de propriis bonis liberis, *ibid. num. 9. ad 11.*

Actor num. 11. declaratur, *ibid. nov. add. n. 32. & seqq.*

Beneficii fundator potest in limine foundationis adijcere quascumque qualitates, leges, & conditiones sibi benevisas etiam juri communi contrarias, debentque plene observari, *ibid. num. 12. ad 14.*

Si in foundatione beneficii sit cautum, quod possit conferri etiam non habentibus etatem à jure communi præscriptam, talis dispositio est observanda, *ibid. num. 15. & 16.*

Patronus hæres, seu fundatoris successor non potest neque cum consensu Episcopi alterare, seu mutare leges, conditiones, seu qualitates in limine foundationis à fundatore appositas, licet juri communi contrarias, *ibid. num. 17. & 18.*

Im-

Immo neque ipse fundator etiam de consensu Episcopi potest mutare leges, & conditiones à se in fundatione positas, & ab Ordinario acceptatas, si talis mutatio esset in præjudicium ecclesiæ, vel tertii, *ib. num. 19.*

Episcopus neque de consensu, & positiva voluntate hæredis, seu patroni, potest in erectione capellanæ, seu beneficii simplicis, injungere onus residentie, quod testator non injunxit, nec addere, quod Beneficiatus, sive Capellanus pro tempore per se ipsum missas celebret, aut aliter Testatoris voluntatem immutare, *ib. num. 20. & 21.*

Item Episcopus etiam de consensu patroni non potest reducere, & moderari missas in limine foundationis beneficium impositas, quamvis redditus beneficium ob temporum injuriam sint diminuti, nisi sit ei concessum in ipsa beneficii erectione, *ibid. n. 22. & 23.*

Ut sustineantur conditiones juri contrariæ in limine foundationis beneficiorum appositæ, requiritur omnino expressa & specialis Ordinarii approbatio, *ib. in nov. add. num. 36.*

Et quando eadem conditiones dicantur tacite ab Ordinario approbatæ, *ib. in nov. add. num. 37.*

Nam fundator adijcere ex intervallo possit conditiones juri contrarias Beneficio Ecclesiastico erecto, *ib. in nov. add. num. 38. & seqq.*

An possit fundator, vel hæres adijcere ex intervallo conditiones juri non contrarias Beneficio erecto, *ib. in nov. add. num. 41.*

BENEFICIA quomodo, & quando conferenda.

Beneficia ecclesiastica tribus potissimum modis, qui referuntur, conferuntur, videlicet per electionem, presentationem, & liberam collationem; & ad hos alii, qui assignantur, reducuntur, *Vide verb. Beneficia art. 3. num. 1. ad 5. & in nov. add. n. 111. & seqq. & num. 117.*

Tribus etiam potissimum modis Summus Pontifex beneficia ecclesiastica conferre solet, nimirum Jure præventionis, concursus, & devolutionis, atque discutuntur, *ib. num. 6. ad 12.*

Beneficia ecclesiastica debent conferri, seu provideri canonice, scilicet juxta præscriptum sacrorum canonum; & observanda est forma à jure communi, vel legitima consuetudine, statuto, vel fundatione præscripta, *ib. num. 13. & 14.*

Sexto propterea ad validam beneficiorum collationem, seu provisionem requiruntur, & assignantur, *ibid. num. 15. ad 20.*

Beneficia Curata debent necessario conferri ad præscriptum Conc. Trid. & per concursum coram Episcopo, vel ejus Vicario, & saltem tribus Examinatoribus synodalibus habendum, *Vide ib. n. 21. & 22.*

Tales Examinatores, qui non possunt esse minores, quam tres, debent esse electi in ultima synodo, vel si in aliis electi, saltem in ultima confirmati, & præstito juramento juxta Trid. aliter concursus erit nullus, ut etiam est nullus, si insimul non interveniat Examinator synodalis, *ib. num. 23. ad 25.*

Non licet Episcopo auctoritate ordinaria sibi assumere Examinatores non Synodales, qui suppleant etiam in casu non existentium Examinatorum synodalium numero sufficientium ad concursus faciendos, nec potest in locum demortuorum alios subrogare usque ad novam synodum, *ib. num. 26. & 27.*

Provisi tamen de Parochialibus, non servata forma Concilii, ex eo quod ob varias difficultates non potuissent agi Synodus, nec deputari Examinatores synodales, non sunt removendi, *ib. num. 28.*

Beneficia curata debent conferri per viam concursus, etiamsi Cura ecclesiæ, vel Episcopo incumbere dicatur, & etiamsi sint Juspatronatus ecclesiastici, ac ad concursum admitti debent tam nominati à patronis, quam alii, *ib. num. 29. ad 31.*

Dispositio Concilii Trid. de habendo concursu procedit, nedum in rectoris de Juspatronatus ecclesiastico, verum etiam in Vicariis perpetuis, quando in Vicarium est translata totalis cura; secus vero si solum exercitium; & hæc enucleantur, *ibid. sub num. 31. ad 34.*

Etiam beneficium parochiale Juspatronatus laicalis conferitur per concursum inter plures presentatos, si ipsi habeant æquales voces; immo & parochialia Juspatronatus laicorum ad Episcopum devoluta, ut etiam Theologalis, & Penitentiaria, *ibid. num. 35. ad 37.*

Sine concursu conferuntur Vicariæ perpetuæ parochialium unitarium, seu incorporatarum aliis ecclesiis, monasteriis, beneficiis, collegiis, vel locis piis, in quibus non proprie Parochus, sed Vicarius ponendus est, & alia plura, quæ recensentur, itidem absque concursu conferuntur, *ib. n. 47. ad 54.*

Beneficia quæcumque ecclesiastica conferri solum possunt ab inferioribus Papa, quando sunt vere vacantia; & si conferantur, vel promittantur ante vacationem etiam à patronis, eorum collatio, seu promissio est nulla, ac scienter obtinens deponendus est, *ib. num. 55. & 56.*

Licet beneficia solum, quando sunt vacantia, possint conferri ab inferioribus Papa; is tamen ratione suæ plenariæ potestatis potest sui tribuere etiam in beneficiis vacaturis, Coadjutoris, & etiam simplicibus expectativis; hæcque absque speciali, & expressa derogatione Concilii Trid. *ibid. n. 57. ad 60.*

Beneficia omnia vacantia etiam in quibuslibet cathedralibus, & aliis ecclesiis ad Episcopum, ad quem collatio spectat, sunt conferenda intra sex menses, quibus elapsis, de Episcopo ad Capitulum, & è converso, & demum ad proximum Superiorem collatio devolvitur, *ib. num. 61.*

Sic etiam parochialium provisio intra sex menses faciendæ est, quando eorum collatio ad illum spectat, intra quatuor vero, quando ad Papam, ac menses currere incipiunt à die scientiæ vacationis, *ibid. num. 62. ad 65.*

Præfata vacationis notitia præsumenda est in Ordinario, ita ut menses incipiant currere ab eo tempore, quo scire potuit, vel debuit, & computari debent juxta Kalendarium, secundum quod occurrunt, & jacent per totum circulum anni, *ib. n. 66. ad 68.*

Præsentatio ad beneficium Juspatronatus laicorum fieri debet intra quatuor menses; quo elapso patroni auctoritas expirat, *ib. num. 6. 69. & 70.*

Non præjudicat tamen dictum quadrimestre pupillo, quin eidem ob non petitam in tempore dispensationem competat restitutio in integrum, *ib. n. 71.*

Patronus Ecclesiasticus de jure habet semestre ad præsentandum, ut etiam Locus pius; si tamen prima die v. gr. semestris aliquem præsentet, non potest deinde semestri adhuc durante alium præsentare, & eo minus potest, *ib. num. 72. ad 75.*

Si agatur de Juspatronatus mixto laicorum, & ecclesiasticorum, tunc presentatio fieri potest ab omnibus Patronis intra semestre, & ita, quod Patroni uti Laici intra quadrimestre ante Episcopum institutionem possint variare, *ib. n. 76. ad 81.*

Tempus ad præsentandum non currit patronis, nisi à die scientiæ vacationis, *ib. num. 82. ad 83.*

Si intra tempus sex, vel quatuor respective mensium Beneficia non conferantur, vel præsententur, collatio devolvitur gradatim ad Superiorem, & datur sex menses ad conferendum à tempore scientiæ, *ib. num. 86. ad 88.*

Metropolitani conferre non potest jurè devolutio, nisi omnes inferiores Collatores ultra sex menses neglexerint; Papa autem, lapsa primo semestri, *ibid. num. 89. & 90.*

Si Papa beneficia vacantia in curia non conferat infra mensem à die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt illa conferre, ac si nulla num-